

Jan Lind
Stab & ekonomi
Telefon: 08-508 264 71
jan.lind@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2007-09-20

Renhållningsordning för Stockholms kommun med Föreskrifter och Avfallsplan 2008-2012

Remiss av förslag

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden besvarar trafik- och renhållningsnämndens remiss med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Krister Schultz

Ann-Charlotte Nilsson

Sammanfattning

Exploateringsnämndens remisstid går ut redan den 31 augusti 2007. Trafikkontoret har därför underhand fått ta del av detta tjänsteutlåtande.

Förslaget till ny renhållningsordning med avfallsplan bygger på den nu gällande planen från 2006 som delvis reviderats.

Exploateringskontoret ser positivt på att avfallsplanen utgår från EU:s avfallshierarki, dvs att i första hand försöka minska mängden genererat avfall, därefter eftersträva återanvändning, materialåtervinning, energiutvinning och i sista hand deponering. Det är också bra att det främsta målet inom avfallsområdet, nämligen avfallsminimeringsmålet, alltså är satt per invånare. Detta är nödvändigt i en växande storstad.

Vi är i princip även positiva till många av planförslagets övriga mål och delmål.

Gällande statliga föreskrifter ställer numera krav på att kommunala åtgärder tas in i avfallsplanen. Sådana åtgärder saknas i hittills gällande plan som bygger på att erforderliga åtgärder för genomförandet av avfallsplanens övergripande mål ska läggas fast av nämnder och bolagsstyrelser enligt stadens lednings- och uppföljningssystem – ILS.

Trots att de föreslagna specifika åtgärderna enbart riktas mot den renhållningsansvariga nämnden anges i förslaget under flera delmål att alla eller vissa utpekade av stadens nämnder och styrelser är ansvariga för eller viktiga aktörer för att delmålet nås.

Exploateringskontoret arbetar sedan länge på flera olika sätt för att bidra till att nå många av stadens avfallsmål.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog Stockholms stads nu gällande renhållningsordning med avfallsplan för 2006-2010 den 12 juni 2006. Vissa av förutsättningarna har herefter förändrats och ett förslag till reviderad renhållningsordning med avfallsplan för 2008-2012 har upprättats av trafik- och renhållningsnämnden.

Förslaget har, samtidigt som det ställs ut, remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholm Vatten AB och Stockholms Hamn AB för yttrande senast den 31 augusti 2007. Vidare har ytterligare 24 instanser, däribland exploateringsnämnden, fått förslaget för kännedom med önskemål om yttrande.

Tidplanen är mycket snäv för att renhållningsordningen efter kommunfullmäktiges beslut ska kunna börja gälla redan från och med 1 januari 2008.

Behandling i exploateringsnämnden är inte möjlig förrän den 20 september 2007. Trafikkontoret har därför underhand fått ta del av detta tjänsteutlåtande.

Ärendet

Förslaget till ny avfallsplan

Trafikkontoret anger att revideringen av avfallsplanen har skett utifrån den nya majoritetens politiska inriktning samt Naturvårdsverkets nya föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan. Målsättningen har också varit att skapa ett tydligare och mer lättläst dokument.

Av avfallsplanen framgår att den riktar sig till alla som verkar och bor i staden. Målen i planen är uppdelade på inriktningsmål och delmål. Inriktningsmålen är övergripande och riktar sig till alla som lever och verkar i staden. Delmålen är avgränsade till de avfallsslag och avfallsinnehavare som staden har inflytande över. Det vill säga för hushållsavfall och för avfall som genereras inom stadens egen verksamhet. Delmålen ska uppfyllas under planperioden.

Trafikkontoret anger att avfallplanens bas är oförändrad. Högt prioriterat är att farligt avfall samlas in och omhändertas på ett miljöriktigt sätt och att avfallshanteringen präglas av en god tillgänglighet. Delmålen uppges ha förtydligats och minskats ner i antal. Ambitionsnivån på insamlad mängd matavfall har sänkts från 35 procent till 20 procent.

Stadens styrmedel för att nå avfallsplanens mål sägs i första hand vara de kommunala renhållningsföreskrifterna, den kommunala renhållningstaxan för hushållsavfall, tillsyn av avfallshanteringen samt olika informationsinsatser.

Nu gällande avfallsplan innehåller inga åtgärder för att nå målen. Enligt Naturvårdsverkets nya föreskrifter ska avfallsplanen innehålla en beskrivning av de åtgärder som kommunen planerar att vidta för att nå uppsatta mål. Planförslaget har därför kompletterats med åtgärder.

För en närmare redovisning hänvisas till trafikkontorets bifogade tjänsteutlåtande. Renhållningsordningen med föreskrifter och avfallsplan finns på www.stockholm.se/tk.

Exploateringskontorets synpunkter

Mål och delmål

Förslaget till ny renhållningsordning med avfallsplan bygger på den nu gällande planen som delvis reviderats. Det kan nämnas att förslaget till nuvarande avfallsplan togs fram av dåvarande renhållningsförvaltningen med avstämningar under arbetets gång i en förvaltningsövergripande arbetsgrupp där bl.a. dåvarande gatu- och fastighetskontoret var representerat.

Exploateringskontoret ser positivt på att målen i det reviderade förslaget alltså är uppdelade på övergripande inriktningsmål som gäller alla som lever och verkar i staden och delmål som gäller stadens egen verksamhet.

Vi ser också positivt på att avfallsplanen utgår från EU:s avfallshierarki, d.v.s. att i första hand försöka minska mängden genererat avfall, därefter eftersträva återanvändning, materialåtervinning, energiutvinning och i sista hand deponering. Det är också bra att det

främsta målet inom avfallsområdet nämligen avfallsminimeringsmålet alltså är satt per invånare vilket är nödvändigt i en växande storstad.

Vi är i princip även positiva till många av planförslaget övriga mål och delmål.

Åtgärder

Vid kommunfullmäktiges antagande den 12 juni 2006 av den nuvarande planen beslöt fullmäktige även att renhållningsnämnden och övriga nämnder och bolagsstyrelser ska lägga fast sina respektive mål för verksamhetsområdet samt de åtgärder som erfordras för genomförandet av avfallsplanens övergripande mål med ledning av vad som redovisas i kommunstyrelsens utl. 2006:120.

Enligt vad stadsledningskontoret hade framhållit bör en sådan besluts- och ansvarsordning anses överensstämma med kommunfullmäktiges beslut om översyn av styrdokument från april 2005 vari bl.a. sägs att kommunfullmäktige har att lägga fast de övergripande målen för stadens verksamhets- och politikområden medan nämnder och bolagsstyrelser omsätter dessa i egna mål och åtaganden.

Eftersom Naturvårdsverkets nya föreskrifter kräver att avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av de åtgärder som kommunen planerar att vidta för att nå uppsatta mål, har det nu framlagda planförslaget kompletterats med åtgärder. Samtliga åtgärdsförslag, som redovisas på sidan 21-23 i avfallsplaneförslaget, riktas primärt mot trafikkontoret. Bl.a. anges att trafikkontoret ska identifiera lämpliga platser för två återvinningscentraler.

Exploateringskontoret vill i likhet med vad dåvarande gatu- och fastighetskontoret och markkontoret framhållit i yttrandena över de senaste avfallsplaneförslagen, peka på att det av flera skäl vore bättre om verksamheterna hos stadens olika organ styrs genom ett budgetanknutet lednings- och uppföljningssystem – ILS – i stället för via flera olika sektorplaner. Då emellertid gällande statliga föreskrifter ställer krav på att kommunala åtgärder tas in i den obligatoriska avfallsplanen och föreslagna åtgärder enbart riktas mot den renhållningsansvariga nämnden själv, har det begränsad effekt på kontoret.

Exploateringsnämndens ansvar

Trots att de föreslagna specifika åtgärderna enbart riktas mot den renhållningsansvariga nämnden anges i planförslaget under flera delmål att alla eller vissa utpekade av stadens nämnder och styrelser är ansvariga för eller viktiga aktörer för att delmålet nås. Även avfallsinnehavare och fastighetsinnehavare anges vara viktiga aktörer för att nå vissa delmål.

Utöver trafik- och renhållningsnämnden pekas exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ut som ansvariga för att nå delmål 4.3 Under planperioden ska två återvinningscentraler uppföras.

Exploateringskontoret arbetar sedan länge på flera olika sätt för att bidra till att nå många av stadens avfallsmål.

Fler återvinningscentraler

Målet avseende antal återvinningscentraler i staden föreslås nu reduceras till totalt 7 (dvs två nya utöver dagens fem) jämfört med nuvarande avfallsplans målnivå på totalt 8 enheter.

Vi medverkar i det förvaltningsövergripande arbetet för att hitta acceptabla lokaliseringar för fler återvinningscentraler.

Avfallsriktlinjerna

Exploateringsnämnden godkände i januari 2007 kontorets anmälan av det förvaltningsövergripande dokumentet "Projektera och bygg för en god avfallshantering – Riktlinjer för Stockholms stad". I arbetet med riktlinjerna deltog representanter från renhållningsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, gatu- och fastighetskontoret, senare markkontoret och trafikkontoret.

Riktlinjerna är skrivna som vägledning för dem som planerar, bygger och förvaltar utrymmen för insamling av hushålls- och producentansvarsavfall i Stockholm. De ska ses som goda råd för att skapa bästa möjliga avfallshantering vid ny- och ombyggnad i staden. Även vid ombyggnad i äldre bebyggelse kan riktlinjerna tillämpas för att nå bästa möjliga avfallshantering. Riktlinjerna ska också vara ett gemensamt underlag för stadens handläggare. De används bl.a. vid stadens bedömning av bygglovsansökningar. Vi upplyser om riktlinjerna i exploateringssammanhang.

Riktlinjerna utgör en tolkning av gällande lagstiftning och myndighetskrav i olika avseenden och styrdokument, riktlinjer, program mm som staden tidigare tagit fram. Funktionskrav i normer och regler har omsatts till förslag på dimensionering, byggmaterial, utrustning o.s.v. De i samförstånd utarbetade riktlinjerna underlättar därmed våra relationer med byggherrarna.

Under trafikkontorets ledning arbetar nu exploateringskontoret och övriga berörda förvaltningar vidare för att även söka hitta bättre lösningar på hämtningsfordonens angoringsmöjligheter som i många fall uppvisar brister i olika avseenden. Den pågående utvecklingen av bl.a. maskinella hämtningssystem medför behov av att successivt se över stadens avfallsriktlinjer.

Miljöanpassat byggande

Även det förvaltningsövergripande och fullmäktigebeslutade programmet Miljöanpassat byggande – nybyggnad, tar upp frågor om minskade avfallsmängder, materialåtervinning, utrymmen för källsortering m.m.

Programmets krav har t.o.m. år 2006 tillämpats vid markanvisningar för bostadsbebyggelse och i samband med bygganmälan enligt PBL till stadsbyggnadskontoret. Efter fullmäktiges beslut om 2007 års budget är användandet av programmet numera frivilligt och det tas endast upp upplysningsvis i avtal m.m.

Stockholms Byggmästareförening rekommenderar fortfarande sina medlemmar att använda programmet.

Slut